

Μια ενδεκάδα ανεβασμένα

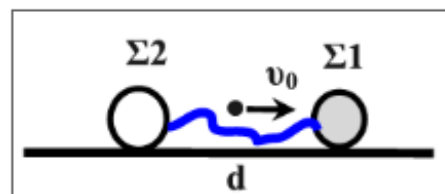
Β θέματα

σε στερεό και κρούσεις

από Leo (επιλογή)

B1. Δύο ελαστικές σφαίρες Σ_1 , Σ_2 με μάζες $m_1=m$ και $m_2=6m$ συνδέονται με νήμα μήκους ℓ και τοποθετούνται σε λείο οριζόντιο επίπεδο σε αρχική απόσταση d όπου $d < \ell$. Βλήμα μάζας m κινούμενο οριζόντια με ταχύτητα v_0 καρφώνεται στο σώμα m_1 ακαριαία. Όταν η απόσταση μεταξύ του συσσωματώματος και του m_2 γίνει ℓ το νήμα τεντώνει στιγμιαία χωρίς το σύστημα να χάσει ενέργεια. Μετά οι σφαίρες συγκρούονται κεντρικά και ελαστικά και αποκτούν ταχύτητες, V_1 η Σ_1 και V_2 η Σ_2 . Θετική θεωρείται η φορά προς τα δεξιά. Για τις ταχύτητες ισχύει

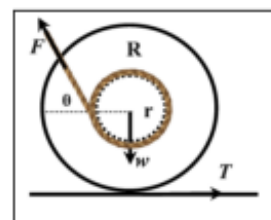

(α) $V_1=-v_0/4$ $V_2=v_0/4$

(β) $V_1=-v_0/8$ $V_2=3v_0/8$

(γ) $V_1=v_0/2$ $V_2=0$

B2. Η ρόδα του σχήματος «σύρεται» με τη βοήθεια νήματος από τη δύναμη F . Αν η γωνία θ είναι μικρή η ρόδα στρέφεται προς τα αριστερά. Όταν η γωνία θ είναι μεγάλη η ρόδα στρέφεται προς τα δεξιά. Αν ο συντελεστής τριβής είναι μ και το βάρος της ρόδας (w), υπολογίστε το μέτρο της δύναμης F για την οποία η ρόδα θα γλιστρήσει για την «κρίσιμη» γωνία θ . Δίνεται $R=2r$.

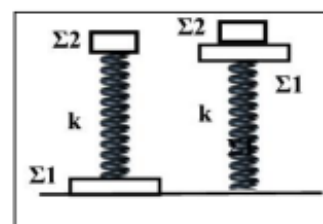

(α) $F=\frac{\mu w}{0,5+\mu \cdot \eta \mu \theta}$

(β) $F=\frac{\mu w}{0,5+\mu \cdot \sigma \nu \eta \theta}$

(γ) $F=\frac{(\mu+1)w}{0,5+\mu \cdot \eta \mu \theta}$

B.13 Στο σχήμα (1) το σώμα Σ_2 που είναι δεμένο με το ελατήριο σταθεράς k ταλαντώνεται έτσι ώστε το σώμα Σ_2 να ανασηκώνεται από το έδαφος. Στο σχήμα (2) το σώμα Σ_2 είναι τοποθετημένο πάνω στο Σ_1 και το σύστημα ταλαντώνεται έτσι ώστε το Σ_2 να μην εγκαταλείπει το Σ_1 . Αν A_1 και A_2 είναι τα οριακά πλάτη ώστε να γίνονται αυτές οι ταλαντώσεις με τις συνθήκες που περιγράφονται τότε

I. Για τα πλάτη ισχύει η σχέση

(α) $A_1=A_2$

(β) $A_1>A_2$

(γ) $A_1<A_2$

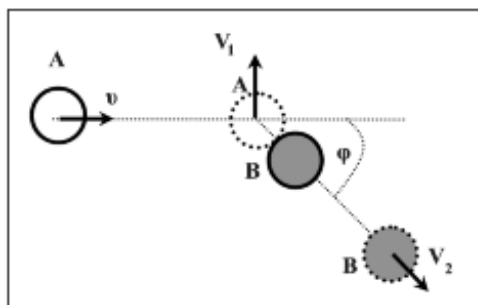
II. Για τις μέγιστες ταχύτητες ταλάντωσης ισχύει η σχέση:

(α) $v_{01}=v_{02}$

(β) $v_{01}>v_{02}$

(γ) $v_{01}<v_{02}$

B.39 Η σφαίρα Α μάζας m συγκρούεται με ταχύτητα v με την αρχικά ακίνητη σφαίρα, Β, μάζας m_2 . Η κρούση θεωρείται ελαστική. Μετά την κρούση η σφαίρα Α κινείται κάθετα στην αρχική της διεύθυνση με ταχύτητα V_1 και η Β με ταχύτητα V_2 υπό γωνία φ ως προς τον άξονα xx' . Κατά την κρούση η σφαίρα Α μεταβιβάζει το 25% της αρχικής της κινητικής ενέργειας στη σφαίρα Β. Ο λόγος των μαζών m_1/m_2 είναι:

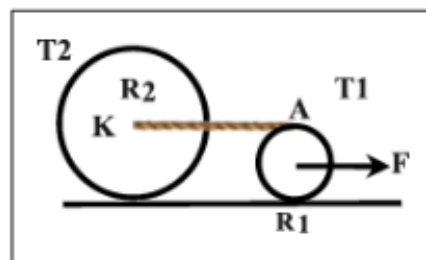
(α) 3

(β) 5

(γ) 7

Υπ: Όταν ζητάει σχέση μαζών δουλεύει καλά η σχέση $K=p^2/2m$

B.42 Οι δύο τροχοί τους σχήματος T_1 και T_2 έχουν ακτίνες R_1 και R_2 αντιστοίχως με σχέση $R_2=2R_1$. Στην περιφέρεια του τροχού T_1 έχουμε τυλίξει νήμα που συνδέεται με το κέντρο μάζας του τροχού T_2 , είναι τεντωμένο και δεν γλιστράει. Ασκούμε δύναμη F στο κέντρο μάζας του τροχού T_1 και οι τροχοί κυλίνουν χωρίς να ολισθαίνουν σε οριζόντιο επίπεδο όπως φαίνεται στο σχήμα. Όταν οι δύο τροχοί συναντιούνται έχουν διαγράψει περιφέρειες N_1 και N_2 αντιστοίχως. Για το λόγο N_1/N_2 ισχύει

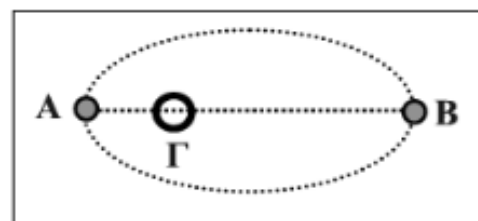

(α) 1

(β) $\frac{1}{2}$

(β) 2

B.45 Ένας τεχνητός δορυφόρος, σημειακής μάζας, κινείται σε ελλειπτική τροχιά γύρω από τη Γη, με τη Γη να βρίσκεται στη θέση της μιας κυρίας εστίας Γ. Ο μεγάλος άξονας της έλλειψης είναι ο ΑΒ, όπου η απόσταση $(ΑΓ) = R$. Όταν ο δορυφόρος περνά από τη θέση Α, η κινητική του ενέργεια είναι K_A , ενώ όταν περνά από τη θέση Β, η κινητική του ενέργεια είναι K_B .

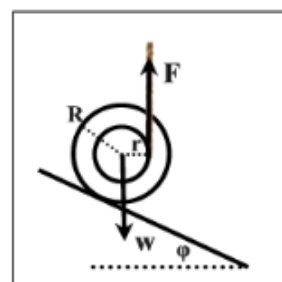
Αν η σχέση των κινητικών ενεργειών στα Α και Β είναι $K_A=9K_B$, τότε η απόσταση $(ΒΓ)$ είναι ίση με

(α) $(ΒΓ)=3R$

(β) $(ΒΓ)=6R$

(γ) $(ΒΓ)=9R$

B.47 Ένας κύλινδρος, βάρους w βρίσκεται σε ένα κεκλιμένο επίπεδο, γωνίας κλίσης $\varphi=30^\circ$. Αποτελείται από δύο ομοκεντρικά κυλινδρικά μέρη το εξωτερικό με ακτίνα R και το εσωτερικό με ακτίνα r . Ο κύλινδρος ισορροπεί οριακά στο επίπεδο με τη βοήθεια ενός νήματος, τυλιγμένο γύρω από μια εγκοπή που υπάρχει στην εσωτερική κυλινδρική του επιφάνεια όπως φαίνεται στο σχήμα. Η ισορροπία επιτυγχάνεται με τη βοήθεια κατακόρυφης δύναμης F που ασκείται στο νήμα.

I. Για το συντελεστή οριακής τριβής ισχύει

(α) $\mu_{op} = \frac{1}{2}\epsilon\varphi\varphi$

(β) $\mu_{op} = 0,6\epsilon\varphi\varphi$

(γ) $\mu_{op} = \epsilon\varphi\varphi$

II. Το μέτρο της δύναμης F ώστε ο κύλινδρος να ισορροπεί είναι

(α) $F = \frac{w\eta\mu\varphi}{(\eta\mu\varphi+r/R)}$

(β) $F = \frac{w\eta\mu\varphi}{(\sigma\upsilon\nu\varphi+r/R)}$

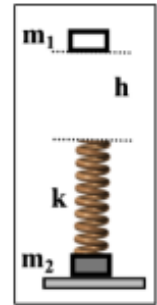
(γ) $F = \frac{w\epsilon\varphi\varphi}{(\sigma\upsilon\nu\varphi+r/R)}$

♣B.51 Σώμα μάζας $m_1=m$ αφήνεται από ύψος h να πέσει πάνω σε ιδανικό ελατήριο k που αρχικά βρίσκεται στο φυσικό του μήκος. Το ελατήριο συνδέεται καλά με σώμα μάζας $m_2=2m$ που ισορροπεί πάνω σε οριζόντιο έδαφος. Κατά την κρούση του m_1 με το άκρο το ελατηρίου δεν υπάρχουν απώλειες ενέργειας. Το μέγιστο ύψος h ώστε μετά την κρούση το m_2 να μην ανασηκωθεί από το έδαφος είναι

(α) $h= 2mg/k$

(β) $h=3mg/k$

(γ) $h=4mg/k$

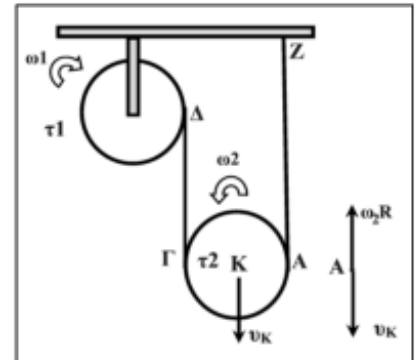

B. 54 Στο σύστημα του διπλανού σχήματος η ακίνητη τροχαλία τ_1 έχει ακτίνα R_1 ενώ η ακτίνα του τροχού τ_2 είναι R_2 με $R_1=R_2=R$. Αν κάποια στιγμή οι γωνιακές ταχύτητες τροχαλίας και τροχού είναι ω_1 και ω_2 αντίστοιχα, τότε ο λόγος ω_1/ω_2 ισούται με

(α) 2

(β) 1

(γ) 1/2

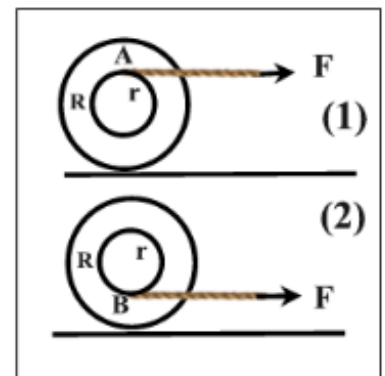
B.58 Οι δύο τροχαλίες είναι όμοιες αποτελούμενες από δύο συγκολλημένους ομόκεντρους κυλίνδρους με ακτίνες R και r αντιστοίχως όπου $R=2r$. Μη εκτατό νήμα είναι τυλιγμένο στον κάθε κύλινδρο ακτίνας r και με τη βοήθεια σταθερής δύναμης που ασκείται στο ελεύθερο άκρο οι δύο τροχαλίες κυλινδώνται χωρίς να ολισθαίνουν σε οριζόντιο επίπεδο με την ίδια επιτάχυνση a .

I. Το νήμα

(α) ξετυλίγεται και από τους δύο κυλίνδρους;

(β) τυλίγεται και στους δύο κυλίνδρους

(γ) ξετυλίγεται από τον κύλινδρο (1) και τυλίγεται στον κύλινδρο (2).

II. Τα μήκη του νήματος που τυλίγονται ή ξετυλίγονται σε χρόνο t είναι $\Delta\ell_1$ και $\Delta\ell_2$ για τον κάθε κύλινδρο. Για τα μήκη αυτά ισχύει

(α) $\Delta\ell_1=\Delta\ell_2$

(β) $\Delta\ell_1>\Delta\ell_2$

(γ) $\Delta\ell_1<\Delta\ell_2$

B.79 Τρεις όμοιες λείες σφαίρες A, B, Γ τοποθετούνται σε οριζόντιο επίπεδο έτσι ώστε οι B και Γ να εφάπτονται. Βάλουμε την A με ταχύτητα v έτσι ώστε ο φορέας της να διέρχεται από την κοινή εφαπτομένη των άλλων δύο. Η κρούση είναι ελαστική. Οι αλγεβρικές τιμές των ταχυτήτων των σφαιρών μετά την κρούση είναι :

α. $v_B=v_\Gamma=0,4\sqrt{3}v_0$ και $v_A=-0,2v_0$

β. $v_B=v_\Gamma=\sqrt{3}v_0$ και $v_A=-v_0$

γ. $v_B=v_\Gamma=\sqrt{3}v_0/3$ και $v_A=0,2v_0$

